
„Wojna o polskie archiwalia”

Jednym z postanowień, jakie podjęto podczas polsko-rosyjsko-ukraińskich rokowań pokojowych zwieńczonych 18 marca 1921 r. Traktatem Ryskim, był zwrot polskich archiwaliów, które w wyniku różnych czynników znalazły się na terytorium Rosji Radzieckiej.

Materiały te należały do najważniejszych źródeł archiwalnych dotyczących okresu staropolskiego. Mowa w tym miejscu m.in. o dokumentacji Archiwum Koronnego, Metryki Koronnej i Metryki Litewskiej. Co warto podkreślić, rewindykację polskich materiałów archiwalnych zakończono w latach 1933-1934, czyli niemalże u progu II wojny światowej. Warto nadmienić też, że w początku 1935 r. również do zasobu ówczesnego Archiwum Państwowego w Piotrkowie trafiły skrzynie z materiałami archiwalnymi rewindykowanymi z Rosji. Analizując realizację polsko-rosyjskich postanowień z 1921 r., warto podkreślić, że zapisy dotyczące powrotu do Polski materiałów archiwalnych należały do nielicznego grona zrealizowanych.

Tym, jakże ważnym archiwalnym akcentem niniejszym zamykamy cykl ponad 100 ciekawostek historycznych, które przygotowaliśmy dla Państwa w ramach obchodów 100. Rocznicy Bitwy Warszawskiej 1920 r. i wojny polsko-rosyjskiej 1919-1921.